

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 2002

Vyhlásené: 3. 8. 2002

Časová verzia predpisu účinná od: 14. 1.2019

Obsah dokumentu je právne záväzný.

444

ZÁKON

z 20. júna 2002

o dizajnoch

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

PRVÁ ČASŤ ZÁKLADNÉ USTANOVENIA

§ 1

Predmet úpravy

(1) Tento zákon upravuje právne vzťahy vznikajúce v súvislosti s vytvorením, právnou ochranou a uplatnením dizajnu.

(2) Tento zákon nenahrádza ochranu poskytovanú rovnakým predmetom podľa osobitných predpisov.)

§ 2

Vymedzenie niektorých pojmov

Na účely tohto zákona sa rozumie

- a) dizajnom vonkajšia úprava výrobku alebo jeho časti spočívajúca v znakoch, ktorými sú najmä línie, obrysy, farby, tvar, štruktúra alebo materiál samého výrobku alebo jeho zdobenia,
- b) zapísaným dizajnom dizajn zapísaný do registra dizajnov,
- c) výrobkom akákoľvek priemyselne alebo remeselne zhotovená hmotná vec vrátane obalu, úpravy, grafických symbolov, typografických znakov alebo z častí určených na zostavenie zloženého výrobku s výnimkou počítačových programov,
- d) zloženým výrobkom výrobok, ktorý sa skladá z viacerých častí, ktoré môžu byť vymenené a ktoré umožňujú rozobratie a opätovné zostavenie výrobku.

§ 3

Podmienky ochrany

(1) Dizajn je spôsobilý na ochranu, ak je nový a má osobitý charakter.

(2) Dizajn použitý na výrobku, ktorý predstavuje súčasť zloženého výrobku, alebo dizajn v takom výrobku stelesnený sa považuje za nový a majúci osobitý charakter len vtedy,

- a) ak súčasť zostáva aj po začlenení do zloženého výrobku viditeľná pri bežnom užívaní a
- b) ak viditeľné znaky súčastí spĺňajú samy osebe podmienku novosti a osobitého charakteru.

(3) Bežným užívaním podľa odseku 2 písm. a) sa rozumie užívanie konečným užívateľom s výnimkou údržbárskych, servisných alebo opravárskych prác.

§ 4 **Novosť**

(1) Dizajn sa považuje za nový, ak nebol zhodný dizajn sprístupnený verejnosti pred dňom vzniku práva prednosti (§ 32).

(2) Dizajny sa považujú za zhodné, ak sa ich znaky odlišujú iba v nepodstatných detailoch.

§ 5 **Osobitý charakter**

(1) Dizajn má osobitý charakter, ak sa celkový dojem, ktorý vyvoláva u informovaného užívateľa, odlišuje od celkového dojmu, ktorý u takého užívateľa vyvoláva dizajn sprístupnený verejnosti pred dňom vzniku práva prednosti (§ 32).

(2) Pri posudzovaní osobitého charakteru sa prihliada na mieru tvorivej voľnosti, ktorú mal pôvodca dizajnu (§ 11) pri tvorbe dizajnu.

§ 6 **Sprístupnenie verejnosti**

(1) Dizajn sa považuje za sprístupnený verejnosti, ak bol zverejnený po zápise do registra dizajnov (ďalej len „register“) alebo vystavený, použitý v obchode, alebo inak sprístupnený verejnosti pred dňom vzniku práva prednosti. To neplatí, ak sa takéto sprístupnenie nemohlo pri bežnom obchodnom styku stať známym špecialistom v príslušnom odvetví pred dňom vzniku práva prednosti (§ 32).

(2) Dizajn sa nepovažuje za sprístupnený verejnosti, ak bol tretej osobe sprístupnený pod podmienkou dôvernosti.

(3) Dizajn, na ktorý sa požaduje ochrana podľa tohto zákona, sa nepovažuje za sprístupnený verejnosti, ak bol sprístupnený verejnosti pôvodcom dizajnu, jeho právnym nástupcom alebo tretou osobou ako dôsledok poskytnutia informácie alebo konania pôvodcu dizajnu alebo jeho právneho nástupcu počas 12 mesiacov pred dňom vzniku práva prednosti (§ 32); to platí aj v prípade, ak bol dizajn sprístupnený verejnosti ako dôsledok zneužitia vzťahu k pôvodcovi alebo jeho právnemu nástupcovi.

§ 7 **Dizajny dané ich technickou funkciou a dizajny vzájomného prepojenia**

(1) Pri skúmaní podmienok na zápis dizajnu do registra sa neprihliada na znaky, ktoré

- a) sú dané výlučne technickou funkciou výrobku,
- b) musia byť reprodukované v ich presnom tvare a rozmeroch tak, aby mohol byť výrobok, v ktorom je dizajn stelesnený alebo na ktorom je dizajn použitý, mechanicky spojený s iným výrobkom alebo umiestnený do tohto výrobku, okolo tohto výrobku alebo oproti tomuto výrobku tak, aby každý výrobok mohol plniť svoju funkciu.

(2) Odsek 1 neplatí, ak je účelom dizajnu, ktorý inak spĺňa podmienky podľa § 4 a 5, umožniť viacnásobné zostavenie alebo spojenie vzájomne zameniteľných výrobkov v rámci stavebnicového systému.

Zápis a výluky zo zápisu do registra

§ 8

Dizajn, ktorý spĺňa podmienky ochrany podľa tohto zákona, zapisuje Úrad priemyselného vlastníctva Slovenskej republiky (ďalej len „úrad“) do registra.

§ 9

Úrad nezapíše do registra dizajn, ktorý je v rozpore s verejným poriadkom alebo s dobrými mravmi.

§ 10

(1) Úrad nezapíše do registra dizajn, ktorý je zhodný s dizajnom, ktorý je predmetom prihlášky dizajnu (ďalej len „prihláška“) podanej v Slovenskej republike so skorším právom prednosti (§ 32) za predpokladu jeho zápisu.

(2) Úrad nezapíše do registra dizajn, ak bol už v Slovenskej republike zapísaný zhodný dizajn so skorším právom prednosti (§ 32).

Pôvodca dizajnu

§ 11

(1) Pôvodcom dizajnu je fyzická osoba, ktorá vytvorila dizajn vlastnou tvorivou činnosťou.

(2) Právo na dizajn vrátane práva podať prihlášku má pôvodca dizajnu (ďalej len „právo na dizajn“), ak § 12 neustanovuje inak.

(3) Pôvodca dizajnu má právo byť uvedený v prihláške, ak je prihlasovateľom iná osoba, a má právo byť zapísaný do registra ako pôvodca dizajnu, ak je majiteľom zapísaného dizajnu (§ 15) iná osoba.

(4) Spolupôvodcom dizajnu je ten, kto sa podieľal na jeho vytvorení tvorivou činnosťou.

(5) Spolupôvodca dizajnu má právo na dizajn v rozsahu, v akom sa podieľal na jeho vytvorení. Ak sa spolupôvodcovia dizajnu nedohodnú inak alebo ak inak nerozhodne súd, platí, že podiel spolupôvodcov dizajnu na jeho vytvorení je rovnaký.

§ 12

Zamestnanecký dizajn

(1) Ak pôvodca dizajnu v rámci plnenia úloh z pracovnoprávneho vzťahu, obdobného pracovného vzťahu alebo členského vzťahu vytvoril dizajn (ďalej len „zamestnanecký dizajn“), právo na dizajn patrí zamestnávateľovi, ak sa účastníci tohto vzťahu nedohodli inak. Právo na pôvodcovstvo tým nie je dotknuté.

(2) Pôvodca dizajnu, ktorý vytvoril zamestnanecký dizajn, je povinný zamestnávateľa o tejto skutočnosti bezodkladne písomne upovedomiť a zároveň mu odovzdať vyobrazenie dizajnu.

(3) Zamestnávateľ môže uplatniť voči pôvodcovi dizajnu právo na dizajn, a to písomne v lehote troch mesiacov od upovedomenia pôvodcom podľa odseku 2. Za uplatnenie práva na dizajn podľa predchádzajúcej vety sa považuje aj podanie prihlášky, prihlášky podľa osobitného predpisu^{1a)} alebo medzinárodnej prihlášky podľa osobitného predpisu,^{1b)} ktorej predmetom je zamestnanecký

dizajn a v ktorej je ako pôvodca uvedený pôvodca, ktorý vytvoril zamestnanecký dizajn. Ak zamestnávateľ uplatní právo na dizajn, je povinný bezodkladne písomne informovať pôvodcu dizajnu o zvolenom spôsobe ochrany zamestnaneckého dizajnu, najmä o podanej prihláške, prihláške podľa osobitného predpisu^{1a)} alebo o medzinárodnej prihláške podľa osobitného predpisu.^{1b)}

(4) Ak zamestnávateľ v lehote podľa odseku 3 neuplatní právo na dizajn spôsobom podľa odseku 3 alebo v tejto lehote písomne oznámi pôvodcovi, že právo na dizajn neuplatňuje, prechádza toto právo na pôvodcu.

(5) Do uplynutia lehoty na uplatnenie práva na dizajn podľa odseku 3 alebo do uplatnenia práva na dizajn podľa odseku 3 alebo do prechodu práva na dizajn na pôvodcu dizajnu podľa odseku 4, podľa toho, ktorá skutočnosť nastane skôr, sú zamestnávateľ a pôvodca dizajnu povinní zachovávať o zamestnaneckom dizajne mlčanlivosť voči tretím osobám. Ak zamestnávateľ v lehote podľa odseku 3 uplatnil právo na dizajn, pôvodca dizajnu je povinný zachovávať o zamestnaneckom dizajne mlčanlivosť voči tretím osobám až do sprístupnenia dizajnu verejnosti podľa tohto zákona, osobitných predpisov^{1c)} alebo do jeho sprístupnenia verejnosti so súhlasom zamestnávateľa, podľa toho, ktorá skutočnosť nastane skôr. Ak právo na dizajn prešlo na pôvodcu podľa odseku 4, zamestnávateľ je povinný zachovávať o zamestnaneckom dizajne mlčanlivosť voči tretím osobám až do jeho sprístupnenia verejnosti podľa predchádzajúcej vety.

(6) Pôvodca dizajnu, voči ktorému zamestnávateľ uplatnil právo na dizajn podľa odseku 3, má vo vzťahu k zamestnávateľovi právo na primeranú odmenu. Pri určení výšky odmeny je rozhodujúci prínos dosiahnuteľný využitím alebo iným uplatnením zamestnaneckého dizajnu, pričom sa prihliada na materiálny podiel zamestnávateľa na vytvorení zamestnaneckého dizajnu a na rozsah a obsah pracovných úloh pôvodcu dizajnu. Odmena je splatná do jedného mesiaca od uplatnenia práva na dizajn.

(7) Ak odmena podľa odseku 6 nezodpovedá prínosu dosiahnutému neskorším využitím alebo iným uplatnením zamestnaneckého dizajnu alebo ak bola odmena zamestnávateľom určená paušálnou sumou bez zohľadnenia podmienok podľa odseku 6, pôvodca dizajnu má právo na dodatočné vyrovnanie. Po uplynutí troch rokov od uplatnenia práva na dizajn je zamestnávateľ na základe písomnej žiadosti pôvodcu dizajnu povinný poskytnúť pôvodcovi dizajnu podklady nevyhnutné na určenie výšky dodatočného vyrovnania. Ak zamestnávateľ poskytne pôvodcovi dizajnu informácie označené zamestnávateľom ako dôverné, pôvodca dizajnu je povinný o nich zachovávať mlčanlivosť voči tretím osobám a nesmie ich použiť pre seba v rozpore s účelom, na ktorý mu ich zamestnávateľ poskytol. Pôvodca dizajnu môže právo na dodatočné vyrovnanie uplatniť najskôr po uplynutí troch rokov od uplatnenia práva na dizajn zamestnávateľom. Právo na dodatočné vyrovnanie nezanikne skôr, ako trvá ochrana zamestnaneckého dizajnu.

(8) Práva a povinnosti podľa odsekov 1 až 7 zostávajú po zániku právneho vzťahu medzi pôvodcom dizajnu a zamestnávateľom nedotknuté.

(9) Spolupôvodcovia majú právo na primeranú odmenu podľa odseku 6 a právo na dodatočné vyrovnanie podľa odseku 7 v rozsahu, v akom sa podieľali na vytvorení zamestnaneckého dizajnu. Ak sa spolupôvodcovia nedohodli inak alebo ak inak nerozhodol súd, platí, že podiel spolupôvodcov na vytvorení zamestnaneckého dizajnu je rovnaký.

(10) Na právne vzťahy zo zamestnaneckého dizajnu sa použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, ak v odsekoch 1 až 9 nie je ustanovené inak.

§ 13

Prevod a prechod práva na dizajn

(1) Právo na dizajn s výnimkou práva na pôvodcovstvo patrí aj právny nástupcom osôb

uvedených v § 11 ods. 2 a 5 a v § 12 ods. 1 a 4.

(2) Zmluva o prevode práva na dizajn musí mať písomnú formu, inak je neplatná.

(3) Právo na dizajn prechádza na inú osobu v prípadoch ustanovených všeobecne záväznými právnymi predpismi.²⁾

(4) S prevodom alebo prechodom práva na dizajn, ktorý sa uskutoční po podaní prihlášky, súčasne nastáva i prevod alebo prechod práv z prihlášky.

§ 14

Rozsah ochrany

(1) Rozsah ochrany je daný vyobrazením dizajnu tak, ako je zapísaný v registri, s výnimkou znakov podľa § 7. Do rozsahu ochrany patrí každý dizajn, ktorý u informovaného užívateľa nevyvoláva odlišný celkový dojem.

(2) Pri posudzovaní rozsahu ochrany sa prihliada na mieru tvorivej voľnosti, ktorú mal pôvodca dizajnu (§ 11) pri tvorbe dizajnu.

DRUHÁ ČASŤ

ÚČINKY ZAPÍSANÉHO DIZAJNU

§ 15

Majiteľ zapísaného dizajnu

Za majiteľa zapísaného dizajnu sa považuje právnická osoba alebo fyzická osoba zapísaná ako majiteľ v registri, ak súd nerozhodne inak.

§ 16

Spolumajiteľstvo zapísaného dizajnu

(1) Spolumajiteľský podiel k zapísanému dizajnu sa odvodzuje od rozsahu práva na dizajn, ak sa spolumajitelia zapísaného dizajnu nedohodnú inak.

(2) Na základe žiadosti doloženej písomnou dohodou uzatvorenou medzi majiteľom zapísaného dizajnu alebo všetkými spolumajiteľmi zapísaného dizajnu a osobou, ktorá má právo na dizajn podľa § 11 až 13, úrad zapíše takú osobu do registra ako spolumajiteľa zapísaného dizajnu.

(3) Každý zo spolumajiteľov zapísaného dizajnu má právo využívať zapísaný dizajn, ak sa spolumajitelia zapísaného dizajnu nedohodnú inak. Pri neoprávnenom zásahu do výlučných práv podľa § 17 môže každý zo spolumajiteľov zapísaného dizajnu uplatniť nároky podľa § 27 žalobou podľa Civilného sporového poriadku alebo návrhom podľa osobitného predpisu.^{2a)} Ak sa začalo konanie podľa predchádzajúcej vety alebo sa právoplatne skončilo, nie sú žaloby podľa Civilného sporového poriadku alebo návrhy podľa osobitného predpisu^{2a)} ďalších spolumajiteľov zapísaného dizajnu pre tie isté nároky z toho istého neoprávneného zásahu prípustné; to nie je na ujmu práva týchto spolumajiteľov zapísaného dizajnu pristúpiť k začatému konaniu na strane žalobcu. Právoplatné rozhodnutia o nárokoch podľa § 27 ods. 1 vydané na základe žaloby i len jedného spolumajiteľa zapísaného dizajnu sú záväzné aj pre ďalších spolumajiteľov zapísaného dizajnu; tým nie je dotknuté právo spolumajiteľov zapísaného dizajnu na uplatnenie nárokov podľa § 27 ods. 2.

(4) Na poskytnutie práva využívať zapísaný dizajn tretej osobe sa vyžaduje súhlas všetkých spolumajiteľov zapísaného dizajnu, ak sa spolumajitelia zapísaného dizajnu nedohodnú inak; tým nie je dotknuté právo spolumajiteľov zapísaného dizajnu disponovať so svojim spolumajiteľským